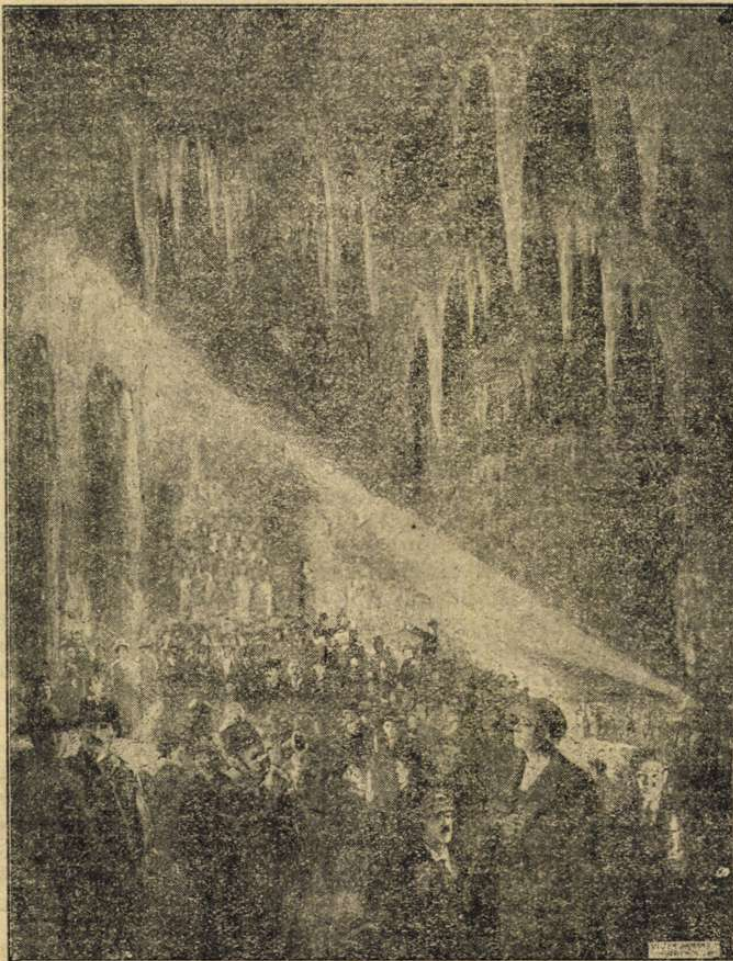

Képek a hét történetéből

Marx, Stresemann, Luther

A londoni konferencia forduló-pontjához érkeztek a német delegátusok. Marx birodalmi kancellár, Stresemann külügyminiszter és Luther pénzügyminiszter vezetésével megindultak a tárgyalások, amelyeknek a sikerétől függ a jövő békéje. Már a tény, hogy Londonban megjelentek és egyenrangú félként ültek a konferencián, a németek felülemeli jelentőség szempontjából ezt az értékeztet eddigi, megelőző tanácskozásokon.

Az aggteleki cseppkőbarlang

Veér Imre dr.

Veér Imre dr., a tanár, a publicista, a pártvezér a székszárdi börtön cellájába került. Politikai vétségek, sajtóvétségek voltak a deliktumok, amelyek odavitték. És a szegedi Csillagbörtönben megvakult félszemére és a beteg szemtest megtámadta a másikat is, az épet... Egyhónapos szabadságot kapott, hogy kioperáltassa világtalan szemét

Az aggteleki barlang százhuszonhat éves

A Borsoddal egyesült Csonka Gömör világ-hírű csodája és Magyarország egyik legnagyobb természeti nevezetessége: a Baradla néven ismeretes aggteleki cseppkőbarlang most érte meg megnyitásának százhuszonhatodik évfordulóját.

A csodálatraméltó barlang nagyságra nézve második az egész világon. 1801-ben Reisz Keresztély tárta fel s újabb árait később Vass Imre főmérnök és München Kálmán iglói bányatanácsos kutatta át.

A barlang ismert képződményei: a Pitvar, a Denevérbatlang, a Nagytemplom, a Nagyoltár, a Kistemplom, a Szűzmária szobra, a Kovács fuvója, a Styx folyó, a Paradicsom, az Aradi 13 vitéz oszlop, a Káin bunkósbotja, a Nádor oszlop, a Nagyterem, a Máriahegy, a Niagara zuhatag, a Dantepokla, Reményi terem, a csillagvizsgáló torony, a Szent László szobra, a Gellérthegy, a Salamon-templom, a Csontház, a Rókaluk, a „Mória-hegy”, az Alabástromi oszlop, az Apolló terem, a Világítótorony, a Gyémántvizes, a Minervaszobor, a Pindus-hegy, Nagy Sándor és Pülp szoba, a Gyémánthegy, a Plutó-templom, az Apolló templom, a Semiramis függőkertje, a Tündérvár, a Törökmeccet, az Olympus, a Szentháromság szobor, Táborhegy, a Libanon cédrusai, Diana temploma, a Török fürdő, a Delphi-i templom, a Verestorony, Királykut, a Salamon temploma, a Csontterem és az Élet fája.

A szépséges Tempe-völgy, a Baradla-barlang Európa legnagyobb cseppkőbarlangja s nagyságra nézve akkora, hogy napokig is eljárhassunk benne. Archaeológiai szempontból is érdekes, mert az őskorban lakó és temetkezési hely volt. Mindenütt gyönyörű cseppkőképződmények vannak benne. Legszébb ékessége a függő csepegő csapok. A kilenc kilométer hosszú, regényes belsejű barlangot egy kristály patak futja keresztül. Itt van a Ganyamedes-kutja. A barlang egyes tárgyait pedig az ó-palócos Kompektor Jóska keresztelte el s lelkes barátja volt a barlang alapításnak: Komoródy Miklós rozsgyói főgimnáziumi tanár.

nár, Baksay Danyi ref. lelkész és Siögmet Károly államvasuti főfelügyelő. Híres kutatója volt-e barlangnak: Nyáry Jenő báró, első felfedezője és felmérője: Raisz Frigyes. A trianoni béke „szilicei platon” hasított határt s geográfiai tévedésből a csehek itt akartak határkiigazítást — a magyar felfedezésről híres barlang elvételével.

A barlang jelenleg rossz állapotban van s közel van a tönkrementhez, úgy, hogy Guiden-fingen József nyug. belügyi oszt. tanácsos, megyei közg. bizottsági tag a legközelebbi évnegyedes vármegyei közigazgatási gyűlésen — interpelláció alakjában fogja szót tenni a barlang ügyét.

A barlang fölötti felügyeletet Tókos Károly ref. lelkész gyakorolja. Klein Antal gondnokkal együtt, de hivatali nagy elfoglaltsága mellett erre kevés az ideje.

A barlangot 52 részvényel a Magyar Kárpát Egyesület, 25 részvényel Hevesi László sztrániai földbirtokos, 123 részvényel pedig az aggteleki közbirtokosság bírja. Azelőtt Hevesy László kívül Ragályi nagybirtokos támogatta anyagilag a barlang ügyét, de most már a putnoki érdekltség is közönyös lett a dologban.

A Baradla barlang a földmívelésügyi minisztérium hatásköre alá van rendelve, mely utóbb 1906-ban 70.000 koronát juttatott a barlang kezelésének, hogy a barlangot kellő világitással láthassák el s azt hozzáférhetőbbé tegyék a látogatók számára. A barlang érdekében ma már alig tesznek valamit. Khán földm. államtitkár kilátásba helyezte ugyan az anyagi támogatást, de az máig is elmaradt, úgy hogy Markó Miklós bátyánk szavai szerint a tatárpusztítás óta nincs egy fillérje sem a barlang pénztárának.

A jászói prépostság a most újabb cseppkőbarlangjának feltárásával és megnyitásával kapcsolatban tömeges kirándulások vannak Aggtelekre s világhírű természeti kincsünk után a hollandok és amerikaiak is állandóan és élénken érdeklődnek. A krasznahorkai manzóleum kirablásával most szóba került — nem e fog mostoha sorsra jutni jelenlegi hiányos felügyelet mellett a barlang?

A százados barlang régi agilis patrónusa Markó László dr. egykori miskolci költő-orvos fivére: Markó Miklós történetíró, aki a magyar sajtónak és történetírásnak 1889 óta lelkes híve és szószólója; aki maga egy élő-lexikon, mert az elmúlt három évtized krónikáit írásban és képekben megírta, a dobsinai barlang felfedezésével írt munkája közismert s újabb országos agitálásával rekonstruálni akarja a földalatti kincsek tündérországát: a Baradlát.

Ujabbban Lillafüredet akarja ismertebbé tenni. Tervének lelkes munkatársai: Sztark Károly, Lőrinczy György, Hegyi Aranka, Sztankovits Károly tanár, Faragó gyárigazgató, Putnoky Mór, Soldos főispán, Lakatos Béla ezredes és Lossonczy Zoltán.

Aggtelek és vidékének érdekltsége újabban Felsőnyárádtól vasutat épít a barlanghoz, melynek az elmúlt hóban volt a Lusta- és a Száraz-völgyön az előkészítő műtanrendőri bejárása. E vasút felépítésének az a célja, hogy a világhírű magyar természeti kincs az idegenforgalom révén megközelíthető legyen. A vasút a Szuhaj-lejtőn, a magyar Ruhr-vidéken lesz lefektetve, keskeny nyomtávú lesz s a tőkét egy hollandi pénzcsoporthoz adja. A barlang lejáratiánál egy modern pensió is épül. A vasút építését: Gábor államvasuti főmérnök vezeti, utóbb több helyen lettek benne kijáratot a tudomány részére is. Utóbb Kaffka Péter mérnök vezetésével a műegyetemisták törtek rajta egy újabb kijárást. A további rekonstruálás céljaira a Földhitelintézet gyűjti a kulturadományokat.

A „pártos angyalok poklában” egy évvel ezelőtt tartották országos érdeklődés mellett Petőfi egyik centennáriumát, melyről Welten A. Ferenc a fővárosi Petőfi főgimnázium tanárja egy óriás méretű, gyönyörű képet festett. A kép tulajdonosa Markó Miklós, e remekművet a Borsod-Miskolci Múzeumnak fogja ajándékozni.

A kép közlését is Markó Miklós engedte át a „Reggeli Hirlapnak” nak.

Markó újabban Szigligeti Edének. Az „Aggteleki barlang” című népsziművet is a barlang kultuszába viszi. Az ő érdeme az is, hogy Rudabányán a „Peleskei nótárius” hallhatatlan írójának: gróf Gyadványinak szobrát emelnek.